

PODSUMOWANIE
do uchwały nr XXVIII/203/26 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 31 sierpnia 2026 r. w sprawie
planu ogólnego Gminy Dźwierzuty

na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), zwanej dalej „ustawą ooś”

Zgodnie z art. 46 ustawy ooś, w trakcie sporządzania planu ogólnego gminy przeprowadzono postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy ooś opracowana została Prognoza oddziaływania na środowisko do ustaleń planu ogólnego. Zgodnie z art. 39 ust. 1 podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego i prognozy oddziaływania na środowisko poprzez ogłoszenie w prasie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Dźwierzutach, tablicach ogłoszeń sołectw, a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej i stronie WWW gminy. W ustalonym terminie, tj. od 29 listopada 2024 r. do 30 grudnia 2024 r., nie wpłynęły żadne wnioski do Prognozy oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 53 ustawy stopień szczegółowości i zakres informacji zawarty w Prognozie uzgodniono z organami, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3., tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczytnie.

Prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego gminy Dźwierzuty została sporządzona na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670). Dokument ten stanowi jedno z kluczowych narzędzi oceny wpływu polityki przestrzennej gminy Dźwierzuty na stan środowiska, krajobraz oraz zasoby przyrodnicze.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena przewidywanych skutków realizacji ustaleń projektu planu ogólnego, w kontekście zapewnienia ochrony środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi oraz zachowania zasad zrównoważonego rozwoju. Analizie poddano m.in. potencjalny wpływ ustaleń dokumentu na wody powierzchniowe i podziemne, gleby, klimat akustyczny, bioróżnorodność, krajobraz, jakość powietrza oraz zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców.

Z uwagi na strategiczny charakter planu ogólnego, zastosowano metodykę opartą na prognozowaniu przez analogię oraz ocenie eksperckiej, umożliwiające identyfikację potencjalnych zagrożeń środowiskowych przy braku szczegółowych danych inwestycyjnych. Takie podejście pozwala oszacować możliwe oddziaływania na podstawie doświadczeń z realizacji podobnych dokumentów planistycznych oraz danych o stanie środowiska gminy i jej otoczenia.

Plan ogólny gminy Dźwierzuty realizuje obowiązek ustawowy wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i stanowi fundament polityki przestrzennej gminy, będąc punktem odniesienia dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Zgodnie z przepisami, decyzje WZ będą mogły być wydawane jedynie w granicach wyznaczonych Obszarów Uzupełnienia Zabudowy (OUZ).

Dokument porządkuje strukturę przestrzenną gminy poprzez wyznaczenie stref planistycznych i przypisanie im funkcji podstawowych oraz uzupełniających, w oparciu o istniejące zagospodarowanie, kierunki rozwoju określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dźwierzuty oraz ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Określono również gminne standardy urbanistyczne, obejmujące m.in. parametry zabudowy, wskaźniki intensywności, udział

powierzchni biologicznie czynnej i maksymalną wysokość budynków, dostosowane do lokalnych uwarunkowań środowiskowych, krajobrazowych i społecznych. Ich celem jest zapewnienie ładu przestrzennego, efektywnego wykorzystania infrastruktury oraz ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji na środowisko.

System przyrodniczy gminy Dźwierzuty tworzą kompleksy leśne, torfowiska, doliny cieków oraz liczne jeziora m.in. Sasek Wielki, Rańskie, Sąłaty i Babięty Wielkie, które pełnią kluczową rolę przyrodniczą, hydrologiczną i krajobrazową. Obszary te wspierają migrację zwierząt w ramach regionalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych, zapewniają retencję wód, stabilizują mikroklimat i łagodzą skutki zmian klimatu. W granicach gminy znajdują się trzy obszary sieci Natura 2000: Ostoja Piska (PLH280048), Puszcza Piska (PLB280008) oraz Puszcza Napiwodzko-Ramucka (PLB280007), a także inne formy ochrony przyrody, w tym rezerwat przyrody Kulka, Obszary Chronionego Krajobrazu: Pojezierza Olsztyńskiego i Spychowski, zespół przyrodniczo-krajobrazowy Rzeka Babant i Jezioro Białe oraz pomniki przyrody. Projekt planu ogólnego przypisuje tym funkcje ograniczające możliwość intensywnej zabudowy – przede wszystkim w ramach strefy otwartej (SO) oraz strefy zieleni i rekreacji (SN). W strefach tych utrzymuje się ekstensywne użytkowanie rolnicze i leśne, a także dopuszcza rozwój form rekreacji nienaruszających równowagi ekologicznej.

Potencjalne, negatywne oddziaływania środowiskowe realizacji planu są ograniczone dzięki ukierunkowaniu rozwoju przestrzennego na obszary już przekształcone, głównie w granicach istniejących miejscowości, wzdłuż dróg publicznych oraz w sąsiedztwie infrastruktury technicznej. Takie rozwiązanie sprzyja racjonalnemu wykorzystaniu przestrzeni, ogranicza presję inwestycyjną na ekosystemy leśne i jeziorne, a jednocześnie wspiera harmonijny rozwój gminy o turystyczno-rolniczym charakterze.

Lokalnie mogą pojawić się niewielkie uciążliwości, takie jak wzrost natężenia ruchu czy redukcja powierzchni biologicznie czynnej, jednak w skali całej gminy plan przyczynia się do zachowania kluczowych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, poprawy ładu przestrzennego oraz utrzymania zrównoważonej relacji między rozwojem osadnictwa, rekreacją i ochroną środowiska.

W wyniku przeprowadzonej analizy ustaleń projektu planu ogólnego gminy Dźwierzuty oraz ich potencjalnego oddziaływania na środowisko stwierdza się, że dokument został opracowany w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, przestrzennych, gospodarczych i społecznych.

Ustalenia planu ogólnego w zakresie wyznaczenia stref planistycznych, określenia gminnych standardów urbanistycznych oraz wskazania obszarów uzupełnienia zabudowy porządkują strukturę przestrzenną gminy i ograniczają zjawisko rozpraszania zabudowy. Przyjęte rozwiązania zmierzają do racjonalnego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a zarazem ograniczają presję inwestycyjną na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo, w szczególności liczne jeziora oraz kompleksy leśne.

Ustalenia planu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, w tym ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawą Prawo ochrony środowiska oraz Ramową Dyrektywą Wodną. Na dalszych etapach planowania, w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i procedur środowiskowych, konieczne będzie szczegółowe dostosowanie parametrów inwestycji do lokalnych uwarunkowań, w tym stosowanie środków zapobiegawczych, minimalizujących i kompensacyjnych.

Uwzględniając powyższe, realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Dźwierzuty nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Dokument stanowi narzędzie porządkujące politykę przestrzenną gminy i wspierające jego zrównoważony rozwój, zapewniając równowagę pomiędzy potrzebami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi, a także ochronę zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych gminy Dźwierzuty.

Podsumowując, projekt planu ogólnego gminy Dźwierzuty został opracowany z poszanowaniem lokalnych uwarunkowań środowiskowych, krajobrazowych i funkcjonalnych. Ustalenia dokumentu nie powinny prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu środowiska, pod warunkiem przestrzegania obowiązujących przepisów i wdrażania działań ochronnych na dalszych etapach planowania.

2) Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczytnie.

3) Zgłoszone uwagi i wnioski

Projekt Prognozy łącznie z projektem planu ogólnego był poddany konsultacjom społecznym zgodnie z art. 13i ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), w Urzędzie Gminy w Dźwierzutach, w dniach od 7 lipca 2026 r. do 7 sierpnia 2026 r. O terminie konsultacji oraz możliwości i terminie wnoszenia uwag, podano informację do publicznej wiadomości w prasie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Dźwierzutach, tablicach ogłoszeń sołectw, a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej i stronie www gminy.

W trakcie konsultacji społecznych do projektu planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, wpłynęło 136 pism z uwagami. Żadna z nich nie dotyczyła bezpośrednio prognozy oddziaływania na środowisko.

4) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Ponieważ żadne z podanych w prognozie oddziaływań nie miało zasięgu transgranicznego, postępowania w tej sprawie nie prowadzono.

5) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Według prognozy, plan ogólny nie powoduje wprowadzania funkcji i związanych z nimi oddziaływań, które skutkowałyby zmianami w środowisku i wymagałyby prowadzenia monitoringu środowiska, przewidzianego w art. 55 pkt 5 ustawy ooś.

6) Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Przeprowadzono analizę wariantową, która wykazała, iż projekt planu ogólnego opracowano w sposób minimalizujący potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, zarówno w skali lokalnej, jak i całej gminy, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz obowiązującymi regulacjami prawnymi. Dla celów porównawczych rozważono również wariant alternatywny, zakładający brak uchwalenia planu ogólnego i utrzymanie dotychczasowego stanu planistycznego, tj. oparcie polityki przestrzennej wyłącznie na Studium uwarunkowań oraz obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja tego wariantu mogłaby prowadzić do: ograniczenia możliwości kompleksowego i spójnego zarządzania przestrzenią gminy; wzrostu presji urbanizacyjnej na tereny otwarte, nadjeziorne i przyrodniczo cenne; braku dostosowania polityki przestrzennej do aktualnych przepisów prawa i kierunków krajowej polityki przestrzennej.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania, preferowanym rozwiązaniem jest przyjęcie projektu planu ogólnego gminy Dźwierzuty w zaproponowanym kształcie. Rozwiązania przyjęte w dokumencie należy uznać za optymalne zarówno pod względem społecznym i gospodarczym, jak i środowiskowym. Uwzględniają one wyniki analiz przestrzennych, środowiskowych i infrastrukturalnych oraz postulaty zgłaszane w toku procedury planistycznej. Zaproponowane strefy planistyczne i standardy urbanistyczne stanowią racjonalną podstawę dla dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy Dźwierzuty, gwarantując zgodność z prawem oraz spójność polityki przestrzennej na poziomie lokalnym i regionalnym.

WCJT
Dariusz Tymański

